

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 7 maj 1940 kl. 5 e. m.

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om ett nordiskt eller skandinaviskt fredsförbund.

I en inom första kammaren väckt, till utrikesutskottet hänvisad motion, nr 172, har herr Lindhagen hemställt, att riksdagen — med anledning av de under riksdagen timade skickensedigra händelserna — ville hos Kungl. Maj:t begära: 1) vid sidan av landets militära försvarsanstalter framförallt rege- ringsövervägande och riksdagsförhandlingar om ett nordiskt eller skandina- viskt fredsförbund med utåtriktad propaganda för världsfreden och dess för- utsättningar för tillkomsten av en internationell rättsordning, som kan skapa varaktig fred; 2) en erinran i detta sammanhang till världssamvetet, huru- som ett sådant framträdande betyder en vakthållning om och en utbyggnad av världssamlingen för fred vid de två Haag-konferenserna 1899 och 1907 samt i Paris-Kellogg-pakten av 1928; 3) en beredskap för ett sammanträf- fande i denna ödestimma med Nordens, eventuellt Skandinavians parlament och regeringar in pleno för uppdragandet av grundlinjer och aktion för det fredsförbund, varom i första punkten sägs; 4) en vädjan till övriga neutrala folk och stater i skilda världsdelar om anslutning till Nordens, eventuellt Skandinavians förenämnda världsappell för fredens idé och oavlätlig med- ling (»perpetual mediation») i det stora kriget.

Såsom utskottet i sitt utlåtande (nr 1) i anledning av motionerna nr 123 och 126—129 i första kammaren av samme motionär omnämnt, har denne i en till utskottet den 23 april 1940 ingiven, samma dag dagtecknad skrivelse förklarat sig önska återkalla sina till utskottet hänvisade motioner i den del de avsåge ett framträdande av Norden, Skandinavien eller Sverige och Norge i motionernas huvudsyfte ävensom meddelat, att motionernas framställning därför komme att i sin helhet för tillfället lägga initiativet på Sverige.

Angående de skäl, som motionären anfört till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionen.

Såvitt utskottet kunnat finna, avser motionären med ett fredsförbund icke något förbund i vanlig mening utan snarast en samverkan i propaganda för världsfreden och vid utarbetandet av en plan för fredens förverkligande och en internationell rättsordnings införande. Utskottet erinrar om att de nor- diska staterna de senaste årtiondena under sin verksamhet i Nationernas för- bund och eljest genom sina regeringar eller delegater dryftat hithörande pro- blem, så snart anledning därtill förelegat. Enligt utskottets mening föreligger ingen anledning för riksdagen att härom avlåta skrivelse till Kungl. Maj:t.

Utskottet.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen I: 172 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 7 maj 1940.

På utrikesutskottets vägnar:

ÖSTEN UNDÉN.

Närvarande: se under utlåtandet nr 1.